

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՕՐԵՆՔԸ

«ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Պետական պարտքի մասին» 2008 թվականի մայիսի 26-ի ՀՕ-78-Ն օրենքը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՕՐԵՆՔԸ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ՄԱՍԻՆ

Գ Լ ՈՒ Խ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

1. Սույն օրենքը կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտքի հետ կապված, ինչպես նաև հանրային հատվածի պարտքի հրապարակայնությանն առնչվող հարաբերությունները:

Հոդված 2. Օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները

1. Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացություններն են՝

1) **պարտքային պարտավորություն**՝ սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված գործիքներով ստացված և որոշակի պահի դրությամբ չմարված գումար, ներառյալ՝ սահմանված ժամկետում չվճարված տոկոսագումարը.

2) **պետական պարտք՝** Հայաստանի Հանրապետության անունից, կառավարության կողմից և Հայաստանի Հանրապետության համայնքների (այսուհետ՝ համայնքներ) անունից, տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից ստանձնված և որոշակի պահի դրությամբ առկա պարտքային պարտավորությունների համախմբված (առանց կառավարության և համայնքների միջև, ինչպես նաև միջհամայնքային պարտքային պարտավորությունների) հանրագումարը.

3) **կառավարության պարտք՝** կառավարության կողմից ստանձնված և որոշակի պահի դրությամբ առկա պարտքային պարտավորությունների հանրագումարը.

4) **համայնքների պարտք՝** տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից ստանձնված և որոշակի պահի դրությամբ առկա պարտքային պարտավորությունների հանրագումարը.

5) **պետական ներքին պարտք՝** կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից ռեզիդենտների հանդեպ ստանձնված և որոշակի պահի դրությամբ առկա պարտքային պարտավորությունների համախմբված (առանց կառավարության և համայնքների միջև, ինչպես նաև միջհամայնքային պարտքային պարտավորությունների) հանրագումարը.

6) **պետական արտաքին պարտք՝** կառավարության կողմից ոչ ռեզիդենտների հանդեպ ստանձնված և որոշակի պահի դրությամբ առկա պարտքային պարտավորությունների հանրագումարը.

7) **հանրային հատվածի պարտք՝** պետական պարտքի և հանրային հատվածի ֆինանսական և ոչ ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից ստանձնված և որոշակի պահի դրությամբ առկա պարտքային պարտավորությունների համախմբված (առանց միմյանց նկատմամբ պարտքային պարտավորությունների) հանրագումարը.

8) **պետական պարտքի կառավարում՝** գործընթաց, որն իրականացվում է փոխառու միջոցների ներգրավման, վերաձևակերպման, մարման և սպասարկման ծրագրերի մշակման և իրականացման միջոցով՝ սույն օրենքի 8-րդ հոդվածով սահմանված նպատակների շրջանակներում.

9) **պարտքի մարում՝** պարտքային պարտավորության կատարում.

10) **պարտքի սպասարկում՝** պարտքային պարտավորությամբ նախատեսված մարում, տոկոսագումար, տուժանք, կոմիսիոն վճար, պարտավորության վճար և այլ վճարներ.

11) **լիազոր մարմին**՝ հանրային ֆինանսների կառավարման բնագավառում կառավարության քաղաքականությունը մշակող և իրականացնող Հայաստանի Հանրապետության գործադիր իշխանության հանրապետական մարմին.

12) **հանրային հատվածի ոչ ֆինանսական կազմակերպություն**՝ հիսուն տոկոսից ավելի պետական կամ համայնքային մասնակցությամբ ոչ ֆինանսական առևտրային կազմակերպություն.

13) **հանրային հատվածի ֆինանսական կազմակերպություն**՝ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ և Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով նախատեսված ֆինանսների բնագավառում գործող պետական և համայնքային կազմակերպություն և հիսուն տոկոսից ավելի պետական կամ համայնքային մասնակցությամբ ֆինանսական առևտրային կազմակերպություն.

14) **ռեզիդենտ**՝ ըստ «Արժութային կարգավորման և արժութային վերահսկողության մասին» օրենքով սահմանված նշանակության.

15) **ոչ ռեզիդենտ**՝ ըստ «Արժութային կարգավորման և արժութային վերահսկողության մասին» օրենքով սահմանված նշանակության.

16) **պետական գանձապետական պարտատոմս**՝ Հայաստանի Հանրապետության անունից, լիազոր մարմնի կողմից, Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս ազգային արժույթով թողարկվող պետական պարտատոմսը.

17) **արտարժութային պարտատոմս**՝ Հայաստանի Հանրապետության անունից, լիազոր մարմնի կողմից, Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս արտարժույթով թողարկվող պետական պարտատոմսը.

18) **համայնքային պարտատոմս**՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ազգային արժույթով թողարկվող պարտատոմսը.

19) **առաջնային տեղաբաշխում**՝ թողարկողի կամ նրա հանձնարարությամբ այլ մարմնի կողմից թողարկողի պարտատոմսերի առաջին օտարումը շուկայի մասնակիցներին.

20) **առաջնային շուկա**՝ շուկա, որտեղ իրականացվում է թողարկողի պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխումը.

21) **պարտավորությունների կառավարման գործառնություններ՝** բոլոր այն գործառնությունները, որոնք իրականացվում են սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված գործիքներով՝ պարտքի կառուցվածքը փոխելու և դրա կազմը բարելավելու, այդ թվում՝ մարման գրաֆիկը հարթեցնելու համար:

22) **պայմանական պարտավորություն՝** Հայաստանի Հանրապետության պարտավորություններ, որոնց կատարումը պայմանավորված է դրանց հիմքում ընկած պայմանների կամ դեպքերի տեղի ունենալով:

2. «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» օրենքում կիրառվող հասկացությունները սույն օրենքում կիրառվում են «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» օրենքում կիրառվող իմաստով, եթե սույն օրենքի դրույթներից չի բխում դրանց օգտագործման այլ իմաստ:

Հոդված 3. Կառավարության պարտքի սահմանային շեմը

1. Յուրաքանչյուր տարվա դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կառավարության պարտքի և Հայաստանի Հանրապետության համախառն ներքին արդյունքի հարաբերակցության սահմանային շեմը 60 տոկոս է, որը գերազանցելու դեպքում գործում են «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» օրենքի 21-րդ հոդվածի 8.2-րդ մասի «գ» կետով և 8.4-րդ մասի «բ» կետով սահմանված դրույթները:

2. Եթե կառավարության պարտքը նախորդ տարվա դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գերազանցել է Հայաստանի Հանրապետության նախորդ տարվա համախառն ներքին արդյունքի 50 տոկոսը, ապա գործում են «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» օրենքի 21-րդ հոդվածի 8.2-րդ մասի «բ» կետով և 8.4-րդ մասի «ա» կետով սահմանված դրույթները, իսկ 40 տոկոսը գերազանցելու դեպքում՝ «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» օրենքի 21-րդ հոդվածի 8.2-րդ մասի «ա» կետով սահմանված դրույթները:

Գ Լ ՈՒ Խ 2

ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ԵՎ ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱԶՄԸ,

ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾԻՔԱԿԱԶՄԸ ԵՎ ՆԵՐԳՐԱՎՄԱՆ

ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

Հոդված 4. Պետական պարտքի կազմը

1. Պետական պարտքի բաղադրիչներն են պետական ներքին պարտքն ու պետական արտաքին պարտքը: Պետական պարտքի բաղադրիչներից բխող դրամական պարտավորություններն ունեն նույն գերակայությունը:

2. Պետական պարտքն, ըստ թողարկման և մինչև մարում ժամկետայնության, լինում է կարճաժամկետ (մինչև 1 տարին ներառյալ), միջնաժամկետ (1-5 տարին ներառյալ) և երկարաժամկետ (5-ից ավելի տարով):

Հոդված 5. Պետական պարտքի ձևավորման գործիքակազմը

1. Պետական պարտքի ձևավորման գործիքներն են՝

1) ֆինանսական և վարկային կազմակերպությունների, օտարերկրյա պետությունների, միջազգային կազմակերպությունների, վարկավորող բազմակողմ հաստատությունների, ինչպես նաև ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց հետ կնքված փոխառության կամ վարկային պայմանագրերը.

2) պետական գանձապետական, արտարժույթային և համայնքային պարտատոմսերը.

3) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պարտքի փոխանցման գործարքի հետևանքով որպես պետական պարտք վերաձևակերպված երրորդ անձանց պարտավորությունները.

4) պետական պարտքի վերաձևակերպման պայմանագրերը.

5) պայմանական պարտավորությունը պարտքային պարտավորություն ձևակերպելու գործարքները:

2. Եթե պարտապանը, ում համար տրվել է բյուջետային երաշխիք, սահմանված ժամկետում չի կատարում իր պարտավորությունը, և պարտատերը պահանջում է բյուջետային երաշխիքի կատարում, ապա երաշխավորված և սահմանված ժամկետում չկատարված պարտավորությունները ձևակերպվում են որպես կառավարության պարտքային պարտավորություն:

3. Պայմանական պարտավորությունը (բացառությամբ բյուջետային երաշխիքի) ներառվում է պետական պարտքի մեջ, եթե տեղի են ունենում պայմանական պարտավորության հիմքում ընկած դեպքերը կամ պայմանները: Կառավարության պայմանական պարտավորության

հիմքում ընկած դեպքերի կամ պայմանների տեղի ունենալու ժամանակ դրանք ձևակերպվում են որպես կառավարության պարտքային պարտավորություն: Համայնքի պայմանական պարտավորության հիմքում ընկած դեպքերի կամ պայմանների տեղի ունենալու ժամանակ դրանք ձևակերպվում են որպես համայնքի պարտքային պարտավորություն:

Հոդված 6. Պայմանական պարտավորությունների կազմը

1. Պայմանական պարտավորությունները ներառում են.

1) բյուջետային երաշխիքները.

2) պետություն-մասնավոր գործընկերության շրջանակներում մասնավոր հատվածի հանդեպ ստանձնած պայմանական պարտավորությունները:

Հոդված 7. Պետական պարտքի ներգրավման նպատակները

1. Պետական պարտքի ներգրավման նպատակներն են՝

1) պետական բյուջեի դեֆիցիտի ֆինանսավորումը և ընթացիկ իրացվելիության ապահովումը կամ համայնքների բյուջեների ֆոնդային մասի դեֆիցիտի ֆինանսավորումը.

2) պետական ներքին պարտքի շուկայի պահպանումը և զարգացումը.

3) պետական պարտքի վերաֆինանսավորումը.

4) պետական բյուջեից վարկավորումը.

5) կայունացման հաշվի միջոցների համալրումը:

Գ Լ ՈՒ Խ 3

ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄԸ

Հոդված 8. Պետական պարտքի կառավարման նպատակները

1. Պետական պարտքի կառավարման հիմնական նպատակն է միջնաժամկետ և երկարաժամկետ հատվածում ապահովել կառավարության և համայնքների ֆինանսական կարիքների բավարարման մշտական հնարավորությունը և վճարային պարտավորությունների կատարումը՝ հնարավոր նվազագույն ծախսերով և պարտքի կառուցվածքի ռիսկերի խելամիտ մակարդակի պայմաններում:

2. Պետական պարտքի կառավարման նպատակներն են՝

1) կառավարության և համայնքների պարտքի օպտիմալ կառուցվածքի ձևավորումը՝ հաշվի առնելով պոտենցիալ ռիսկերը.

2) պետական պարտքի կառավարման և դրամավարկային քաղաքականությունների համակարգումը, այդ թվում՝ դրա շրջանակներում վճարային հաշվեկշռի աջակցությունը և պահուստների համալրումը:

Հոդված 9. Պետական պարտքի կառավարման գործիքները

1. Պետական պարտքի կառավարման նպատակների իրագործումն ապահովելու համար լիազոր մարմինը և տեղական ինքնակառավարման մարմինները կիրառում են ֆինանսական շուկաներում ընդունված պարտքի կառավարման գործիքներ, այդ թվում՝ պարտքի վերաձևակերպում, վերակառուցում, հետգնում, փոխանակում, սվոփ և այլն:

Հոդված 10. Պետական պարտքի կառավարման սկզբունքները

1. Պետական պարտքի կառավարումն իրականացվում է հետևյալ սկզբունքների հիման վրա.

1) թափանցիկություն՝ պետական պարտքի կառավարման նպատակադրումների և քաղաքականությունների հստակ սահմանում և բացահայտում.

2) հաշվետվողականություն՝ պետական պարտքի կառավարման վերաբերյալ հաշվետվողականություն օրենսդիր մարմնի և հանրության առջև.

3) կանխատեսելիություն՝ պարտավորությունների կառավարման գործառնությունների (այդ թվում՝ փոխառու միջոցների ներգրավման և սպասարկման) թափանցիկություն և կանխատեսելիություն.

4) հրապարակայնություն՝ պետական պարտքի և պարտավորությունների կառավարման գործառնությունների վերաբերյալ տեղեկությունների ժամանակին, պատշաճ կերպով և ամբողջ ծավալով բացահայտում և դրանց հանրային հասանելիություն:

Հոդված 11. Պետական պարտքը կառավարող մարմինները

1. Կառավարության պարտքային պարտավորության ստանձնումն ու կառավարումն իրականացնում է լիազոր մարմինը, համայնքների պարտքային պարտավորության ստանձնումն ու կառավարումը՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինները:

2. Տեղական ինքնակառավարման մարմինները պարտքային պարտավորություն ստանձնում են լիազոր մարմնի համաձայնությամբ: Տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից պարտքային պարտավորություն ստանձնելու համաձայնության տրամադրման կարգը սահմանում է լիազոր մարմինը:

3. Լիազոր մարմինն իրականացնում է կառավարության պարտքի գրանցում, հաշվառում և պատասխանատու է այդ հաշվառման հավաստիության համար: Կառավարության պարտքի գրանցման և հաշվառման կարգը սահմանում է լիազոր մարմինը:

4. Տեղական ինքնակառավարման մարմինները, համայնքի ավագանու սահմանած կարգով, իրականացնում են համայնքների պարտքի գրանցում, հաշվառում և պատասխանատու են այդ հաշվառման հավաստիության համար:

Հոդված 12. Պետական պարտքի կառավարման աուդիտը

1. Պետական պարտքի կառավարման արտաքին աուդիտն իրականացվում է «Հաշվեքննիչ պալատի մասին» օրենքով սահմանված կարգով:

2. Պետական պարտքի կառավարման ներքին աուդիտն իրականացվում է «Ներքին աուդիտի մասին» օրենքով սահմանված կարգով:

Գ Լ ՈՒ Խ 4

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԻՋՆԱԺԱՄԿԵՏ

ՈԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՓՈԽԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

Հոդված 13. Կառավարության պարտքի կառավարման միջնաժամկետ ռազմավարությունը

1. Կառավարության պարտքի կառավարման միջնաժամկետ ռազմավարությունը ծրագիր է, որը կառավարությունն իրականացնում է միջնաժամկետ հատվածում՝ կառավարության պարտքի ցանկալի կառուցվածքին հասնելու նպատակով: Այն մշակվում և վերանայվում է յուրաքանչյուր տարի՝ առաջիկա երեք տարիների համար:

2. Կառավարության պարտքի կառավարման միջնաժամկետ ռազմավարությունը ներառվում է պետական միջնաժամկետ ծախսերի ծրագրի կազմում և հաստատվում է կառավարության կողմից:

3. Կառավարության պարտքի կառավարման միջնաժամկետ ռազմավարությունը ներառում է կառավարության պարտքի ուղենշային ցուցանիշները, նպատակադրումներն ու իրականացվելիք միջոցառումները, պարտքի կառուցվածքի և հնարավոր ռիսկերի գնահատականը:

4. Կառավարության պարտքի կառավարման միջնաժամկետ ռազմավարությունը հրապարակվում է լիազոր մարմնի պաշտոնական կայքէջում:

Հոդված 14. Փոխառությունների տարեկան ծրագիրը

1. Յուրաքանչյուր տարվա պետական բյուջեի մասին օրենքի ընդունումից հետո 20-օրյա ժամկետում լիազոր մարմինը մշակում և իր պաշտոնական կայքէջում հրապարակում է փոխառությունների տարեկան ծրագիրը, որով ներկայացվում է փոխառու միջոցների հաշվին տվյալ տարվա պետական բյուջեի պակասուրդի ֆինանսավորման ծավալներն ու կառուցվածքը, գործիքակազմը, պետական գանձապետական պարտատոմսերի տեղաբաշխման աճուրդների օրացույցը, կառավարության պարտքի սպասարկումը և պարտքը բնութագրող այլ ցուցանիշներ:

Գ Լ ՈՒ Խ 5

ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ԵՎ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀԱՏՎԱԾԻ ՊԱՐՏՔԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 15. Պետական պարտքի հրապարակայնությունը

1. Պետական պարտքը հրապարակվում է Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթով: Այն կարող է հրապարակվել նաև այլ արժույթներով:

2. Լիազոր մարմինը պատրաստում և մինչև հաջորդ տարվա մայիսի 1-ը իր պաշտոնական կայքէջում հրապարակում է տվյալ տարվա պետական պարտքի մասին տարեկան հաշվետվություն, որը պարունակում է տեղեկություններ պետական պարտքի ծավալի, կառուցվածքի, տարվա ընթացքում կատարված գործառնությունների վերաբերյալ, ինչպես նաև կառավարության պարտքի կառուցվածքի ռիսկերի և կառավարության պարտքի կառավարման միջնաժամկետ ռազմավարությամբ ամրագրված ուղենշային ցուցանիշների կատարման վերլուծություններ:

3. Յուրաքանչյուր ամսվա ավարտից հետո, լիազոր մարմնի և տարածքային կառավարման բնագավառի լիազոր մարմնի համատեղ հրամանով սահմանված կարգով, տեղական

ինքնակառավարման մարմինները տարածքային կառավարման բնագավառի լիազոր մարմին են ներկայացնում համայնքների պարտքի վերաբերյալ տեղեկատվություն, իսկ վերջինս ամփոփում է այդ տեղեկատվությունը և ներկայացնում լիազոր մարմին:

4. Լիազոր մարմինը յուրաքանչյուր ամսվա ավարտից հետո 15-օրյա ժամկետում պատրաստում և իր պաշտոնական կայքէջում հրապարակում է կառավարության պարտքի ամսական վիճակագրական տեղեկագիր, որը պարունակում է տեղեկություններ կառավարության պարտքի ծավալի, կառուցվածքի, ինչպես նաև կառավարության պարտքի կառուցվածքի ռիսկերի և այլ ցուցանիշների վերաբերյալ:

5. Լիազոր մարմինը յուրաքանչյուր ամսվա ավարտից հետո 40-օրյա ժամկետում պատրաստում և իր պաշտոնական կայքէջում հրապարակում է պետական պարտքի ամսական վիճակագրական տեղեկագիր, որը պարունակում է տեղեկություններ պետական պարտքի ծավալի, կառուցվածքի, ինչպես նաև կառավարության պարտքի կառուցվածքի ռիսկերի և այլ ցուցանիշների վերաբերյալ:

Հոդված 16. Հանրային հատվածի պարտքի հրապարակայնությունը

1. Հանրային հատվածի ֆինանսական և ոչ ֆինանսական կազմակերպությունները լիազոր մարմին են ներկայացնում իրենց պարտքային պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկություններ, որոնց տրամադրման կարգը սահմանում է լիազոր մարմինը:

2. Լիազոր մարմինն, իր կողմից սահմանված կարգով, իր պաշտոնական կայքէջում հրապարակում է հանրային հատվածի պարտքի վերաբերյալ տեղեկագիր, որը պարունակում է տեղեկություններ առնվազն հանրային հատվածի պարտքի ծավալի և կառուցվածքի վերաբերյալ:

Գ Լ ՈՒ Խ 6

ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ԱՂՅՈՒՐՆԵՐԸ, ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄԸ ԵՎ ՄԱՐՈՒՄԸ

Հոդված 17. Պետական պարտքի աղբյուրները

1. Պետական պարտքի աղբյուրներն են՝

1) ռեզիդենտների և ոչ ռեզիդենտների կողմից ձեռք բերված պետական գանձապետական և արտարժույթային պարտատոմսերի տեղաբաշխումից ստացված դրամական միջոցները.

2) ռեզիդենտների կողմից ձեռք բերված համայնքային պարտատոմսերի տեղաբաշխումից ստացված դրամական միջոցները.

3) ռեզիդենտների և ոչ ռեզիդենտների կողմից կառավարությանը տրամադրված փոխառությունները և վարկերը.

4) ռեզիդենտների կողմից տեղական ինքնակառավարման մարմիններին տրամադրված փոխառությունները և վարկերը.

5) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պարտքի փոխանցման գործարքի հետևանքով ռեզիդենտների և ոչ ռեզիդենտների հանդեպ որպես պետական պարտք վերաձևակերպված երրորդ անձանց պարտավորությունները.

6) ռեզիդենտների և ոչ ռեզիդենտների հանդեպ պետական պարտքի վերաձևակերպման պայմանագրերը.

7) ռեզիդենտների և ոչ ռեզիդենտների նկատմամբ պայմանական պարտավորությունները պետական պարտք ձևակերպելու գործարքները:

Հոդված 18. Կառավարության պարտքի սպասարկումը

1. Կառավարության պարտքի սպասարկման ենթակա գումարները վճարվում են ամբողջությամբ և ժամանակին: Եթե տվյալ տարվա պետական բյուջեով նախատեսված միջոցները չեն բավարարում կառավարության պարտքի սպասարկման համար, ապա կառավարության պարտքի սպասարկման ենթակա վճարումները կատարվում են ամբողջ ծավալով՝ «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» օրենքով սահմանված կարգով ավելացնելով պարտքի սպասարկման համար նախատեսված միջոցները տվյալ տարվա պետական բյուջեի եկամուտների, ծախսերի կամ դեֆիցիտի փոփոխության միջոցով:

Հոդված 19. Պետական պարտքի մարումը

1. Պետական պարտքը համարվում է մարված, եթե կատարվել են համապատասխան պայմանագրերով նախատեսված բոլոր վճարումները, կամ վճարման պարտավորությունը դադարել է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով, ինչպես նաև պայմանագրով նախատեսված պարտավորության դադարման այլ հիմքերով:

2. Լիազոր մարմինը և տեղական ինքնակառավարման մարմիններն իրավասու են վաղաժամկետ կատարելու իրենց պարտքային պարտավորությունները, եթե համապատասխան պայմանագրով դա արգելված չէ:

Գ Լ ՈՒ Խ 7

ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՆԵՐԳՐԱՎՈՒՄԸ

Հոդված 20. Կառավարությանը տրվող փոխառու միջոցները

1. Հայաստանի Հանրապետության անունից ռեզիդենտների հետ փոխառության կամ վարկային պայմանագիր կնքելու իրավասություն ունի միայն լիազոր մարմինը:

2. Ռեզիդենտներից փոխառություններ և վարկեր կարող են ներգրավվել պետական գանձապետական պարտատոմսերի՝ փոխառության կամ վարկային պայմանագրի ստորագրման օրվան նախորդող 5-րդ օրվա եկամտաբերության կորի նույն ժամկետայնության պարտատոմսերի եկամտաբերությունից ոչ բարձր տոկոսադրույքով:

3. Վարկային միջազգային պայմանագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո լիազոր մարմինն իրավասու է, պայմանագրով նախատեսված դեպքերում և կարգով, պարտքի կառուցվածքի ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կատարել վարկի պայմաններով նախատեսված ֆիքսված և լողացող տոկոսադրույքների փոփոխություն, վարկի արժույթի փոփոխություն և վարկային միջազգային պայմանագրով կամ վարկի տրամադրման ընդհանուր ֆինանսական պայմանների վերաբերյալ այլ փաստաթղթով ամրագրված այլ փոփոխություն:

Հոդված 21. Պետական գանձապետական և արտարժույթային պարտատոմսերի թողարկումը

1. Հայաստանի Հանրապետության անունից պետական գանձապետական և արտարժույթային պարտատոմսեր թողարկելու բացառիկ իրավունքը պատկանում է լիազոր մարմնին:

2. Շրջանառության մեջ գտնվող պետական գանձապետական պարտատոմսերի և համայնքային պարտատոմսերի թողարկման պայմաններում փոփոխություններն արգելվում են:

3. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում պետական գանձապետական և արտարժույթային պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության,

պարտավորությունների կառավարման գործառնությունների և մարման կարգերը հաստատում է կառավարությունը:

4. Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս արտարժութային պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության, պարտավորությունների կառավարման գործառնությունների և մարման գործընթացներին առնչվող փաստաթղթերը ստորագրում է լիազոր մարմնի ղեկավարը:

Հոդված 22. Պետական գանձապետական պարտատոմսերի առաջնային շուկայի մասնակիցների ընտրությունը

1. Լիազոր մարմինը սահմանում է պետական գանձապետական պարտատոմսերի առաջնային շուկայի մասնակիցների վարքագծի գնահատման և ընտրության կարգը և դրան համապատասխան ընտրում է առաջնային շուկայի մասնակիցներին: Լիազոր մարմինն իր պաշտոնական կայքէջում հրապարակում է պետական գանձապետական պարտատոմսերի առաջնային շուկայի մասնակիցների վարքագծի գնահատման և ընտրության չափանիշները և արդյունքները:

2. Կենտրոնական բանկը լիազոր մարմնի հետ համաձայնեցված կարգով լիազոր մարմնին տրամադրում է պետական գանձապետական պարտատոմսերի շուկայի մասնակիցների կողմից օրենքների և այլ իրավական ակտերի հիման վրա Կենտրոնական բանկին տրամադրված պետական գանձապետական պարտատոմսերի առաջնային շուկայի մասնակիցների ընտրության չափանիշների հաշվարկման համար անհրաժեշտ տեղեկատվություն: Լիազոր մարմնին տրամադրվող տեղեկատվությունը չի կարող պարունակել բանկային գաղտնիք:»:

Հոդված 2. Եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը, բացառությամբ սույն օրենքի 11-րդ հոդվածի, 15-րդ հոդվածի 2-րդ, 3-րդ և 5-րդ մասերի, 16-րդ հոդվածի և 21-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, որոնք ուժի մեջ են մտնում սույն օրենքից բխող ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ տասնօրյա ժամկետում:

2. Սույն օրենքից բխող ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերն ընդունվում են սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում:

3. Սույն օրենքով սահմանված դրույթները չեն տարածվում մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը ծագած և չդադարած պարտքային պարտավորությունների վրա, բացառությամբ սույն օրենքի 20-րդ հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված դեպքերի: Մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը ծագած և չդադարած պարտքային պարտավորությունների հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են այդ գործարքների կնքման պահին գործող իրավական ակտերով:

**ՏԵՂԵԿԱՆՔ
ՓՈՓՈԽՎՈՂ ՀՈԴՎԱԾՆԵՐԻ**

Կ-1141-26.08.2025-ՖՎ-011/1

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ
«ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. «Պետական պարտքի մասին» 2008 թվականի մայիսի 26-ի ՀՕ-78-Ն օրենքը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ՄԱՍԻՆ

Գ Լ ՈՒ Խ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

1. Սույն օրենքը կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտքի հետ կապված, ինչպես նաև հանրային հատվածի պարտքի հրապարակայնությանն առնչվող հարաբերությունները:

Հոդված 2. Օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները

1. Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացություններն են՝

1) **պարտքային պարտավորություն**՝ սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված գործիքներով ստացված և որոշակի պահի դրությամբ չմարված գումար, ներառյալ՝ սահմանված ժամկետում չվճարված տոկոսագումարը.

2) **պետական պարտք**՝ Հայաստանի Հանրապետության անունից, ~~Հայաստանի Հանրապետության~~ կառավարության ~~(այսուհետ՝ կառավարություն)~~ կողմից և Հայաստանի Հանրապետության համայնքների (այսուհետ՝ համայնքներ) անունից, տեղական

ինքնակառավարման մարմինների կողմից ստանձնված և որոշակի պահի դրությամբ առկա պարտքային պարտավորությունների համախմբված (առանց կառավարության և համայնքների միջև, ինչպես նաև միջհամայնքային պարտքային պարտավորությունների) հանրագումարը.

3) **կառավարության պարտք՝** կառավարության կողմից ստանձնված և որոշակի պահի դրությամբ առկա պարտքային պարտավորությունների հանրագումարը.

4) **համայնքների պարտք՝** տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից ստանձնված և որոշակի պահի դրությամբ առկա պարտքային պարտավորությունների հանրագումարը.

5) **պետական ներքին պարտք՝** կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից ռեզիդենտների հանդեպ ստանձնված և որոշակի պահի դրությամբ առկա պարտքային պարտավորությունների համախմբված (առանց կառավարության և համայնքների միջև, ինչպես նաև միջհամայնքային պարտքային պարտավորությունների) հանրագումարը.

6) **պետական արտաքին պարտք՝** կառավարության կողմից ոչ ռեզիդենտների հանդեպ ստանձնված և որոշակի պահի դրությամբ առկա պարտքային պարտավորությունների հանրագումարը.

7) **հանրային հատվածի պարտք՝** պետական պարտքի և հանրային հատվածի ֆինանսական և ոչ ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից ստանձնված և որոշակի պահի դրությամբ առկա պարտքային պարտավորությունների համախմբված (առանց միմյանց նկատմամբ պարտքային պարտավորությունների) հանրագումարը.

8) պետական պարտքի կառավարում՝ գործընթաց, որն իրականացվում է փոխառու միջոցների ներգրավման, վերաձևակերպման, մարման և սպասարկման ծրագրերի մշակման և իրականացման միջոցով՝ սույն օրենքի 8-րդ հոդվածով սահմանված նպատակների շրջանակներում.

98) պարտքի մարում՝ պարտքային պարտավորության կատարում.

109) պարտքի սպասարկում՝ պարտքային պարտավորությամբ նախատեսված մարում, տոկոսագումար, տուժանք, կոմիսիոն վճար, պարտավորության վճար և այլ վճարներ.

110) լիազոր մարմին՝ հանրային ֆինանսների կառավարման բնագավառում կառավարության քաղաքականությունը մշակող և իրականացնող Հայաստանի Հանրապետության գործադիր իշխանության հանրապետական մարմին.

124) հանրային հատվածի ոչ ֆինանսական կազմակերպություն՝ հիսուն տոկոսից ավելի պետական կամ համայնքային մասնակցությամբ ոչ ֆինանսական առևտրային կազմակերպություն.

132) հանրային հատվածի ֆինանսական կազմակերպություն՝ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ և Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով նախատեսված ֆինանսների բնագավառում գործող պետական և համայնքային կազմակերպություն և հիսուն տոկոսից ավելի պետական կամ համայնքային մասնակցությամբ ֆինանսական առևտրային կազմակերպություն.

143) ռեզիդենտ՝ ըստ «Արժույթային կարգավորման և արժույթային վերահսկողության մասին» օրենքով սահմանված նշանակության.

154) ոչ ռեզիդենտ՝ ըստ «Արժույթային կարգավորման և արժույթային վերահսկողության մասին» օրենքով սահմանված նշանակության.

165) պետական գանձապետական պարտատոմս՝ Հայաստանի Հանրապետության անունից, լիազոր մարմնի կողմից, Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս ազգային արժույթով թողարկվող պետական պարտատոմսը.

176) արտարժույթային պարտատոմս՝ Հայաստանի Հանրապետության անունից, լիազոր մարմնի կողմից, Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս արտարժույթով թողարկվող պետական պարտատոմսը.

187) համայնքային պարտատոմս՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ազգային արժույթով թողարկվող պարտատոմսը.

198) առաջնային տեղաբաշխում՝ թողարկողի կամ նրա հանձնարարությամբ այլ մարմնի կողմից թողարկողի պարտատոմսերի առաջին օտարումը շուկայի մասնակիցներին.

2019) առաջնային շուկա՝ շուկա, որտեղ իրականացվում է թողարկողի պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխումը.

210) պարտավորությունների կառավարման գործառնություններ՝ բոլոր այն գործառնությունները, որոնք իրականացվում են սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված գործիքներով՝ պարտքի կառուցվածքը փոխելու և դրա կազմը բարելավելու, այդ թվում՝ մարման գրաֆիկը հարթեցնելու համար.÷

224) պայմանական պարտավորություն՝ Հայաստանի Հանրապետության պարտավորություններ, որոնց կատարումը պայմանավորված է դրանց հիմքում ընկած պայմանների կամ դեպքերի տեղի ունենալով:

2. «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» օրենքում կիրառվող հասկացությունները սույն օրենքում կիրառվում են «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» օրենքում կիրառվող իմաստով, եթե սույն օրենքի դրույթներից չի բխում դրանց օգտագործման այլ իմաստ:

Հոդված 3. Կառավարության պարտքի սահմանային շեմը

1. Յուրաքանչյուր տարվա դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կառավարության պարտքի և Հայաստանի Հանրապետության համախառն ներքին արդյունքի հարաբերակցության սահմանային շեմը 60 տոկոս է, որը գերազանցելու դեպքում գործում են «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» օրենքի 21-րդ հոդվածի 8.2-րդ մասի «գ» կետով և 8.4-րդ մասի «բ» կետով սահմանված դրույթները:

2. Եթե կառավարության պարտքը նախորդ տարվա դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գերազանցել է Հայաստանի Հանրապետության նախորդ տարվա համախառն ներքին արդյունքի 50 տոկոսը, ապա գործում են «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» օրենքի 21-րդ հոդվածի 8.2-րդ մասի «բ» կետով և 8.4-րդ մասի «ա» կետով սահմանված դրույթները, իսկ 40 տոկոսը գերազանցելու դեպքում՝ «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» օրենքի 21-րդ հոդվածի 8.2-րդ մասի «ա» կետով սահմանված դրույթները:

Գ Լ ՈՒ Խ 2

ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ԵՎ ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱԶՄԸ,
ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ԶԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾԻՔԱԿԱԶՄԸ ԵՎ ՆԵՐԳՐԱՎՄԱՆ
ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

Հոդված 4. Պետական պարտքի կազմը

1. Պետական պարտքի բաղադրիչներն են պետական ներքին պարտքն ու պետական արտաքին պարտքը: Պետական պարտքի բաղադրիչներից բխող դրամական պարտավորություններն ունեն նույն գերակայությունը:

2. Պետական պարտքն, ըստ թողարկման և մինչև մարում ժամկետայնության, լինում է կարճաժամկետ (մինչև 1 տարին ներառյալ), միջնաժամկետ (1-5 տարին ներառյալ) և երկարաժամկետ (5-ից ավելի տարով):

Հոդված 5. Պետական պարտքի ձևավորման գործիքակազմը

1. Պետական պարտքի ձևավորման գործիքներն են՝

1) ֆինանսական և վարկային կազմակերպությունների, օտարերկրյա պետությունների, միջազգային կազմակերպությունների, վարկավորող բազմակողմ հաստատությունների, ինչպես նաև ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց հետ կնքված փոխառության կամ վարկային պայմանագրերը.

2) պետական գանձապետական, արտարժույթային և համայնքային պարտատոմսերը.

3) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պարտքի փոխանցման գործարքի հետևանքով որպես պետական պարտք վերաձևակերպված երրորդ անձանց պարտավորությունները.

4) պետական պարտքի վերաձևակերպման պայմանագրերը.

5) պայմանական պարտավորությունը պարտքային պարտավորություն ձևակերպելու գործարքները:

2. Եթե պարտապանը, ում համար տրվել է բյուջետային երաշխիք, սահմանված ժամկետում չի կատարում իր պարտավորությունը, և պարտատերը պահանջում է բյուջետային երաշխիքի կատարում, ապա երաշխավորված և սահմանված ժամկետում չկատարված պարտավորությունները ձևակերպվում են որպես կառավարության պարտքային պարտավորություն:

3. Պայմանական պարտավորությունը (բացառությամբ բյուջետային երաշխիքի) ներառվում է պետական պարտքի մեջ, եթե տեղի են ունենում պայմանական պարտավորության հիմքում ընկած դեպքերը կամ պայմանները: Կառավարության պայմանական պարտավորության հիմքում ընկած դեպքերի կամ պայմանների տեղի ունենալու ժամանակ դրանք ձևակերպվում են որպես կառավարության պարտքային պարտավորություն: Համայնքի պայմանական

պարտավորության հիմքում ընկած դեպքերի կամ պայմանների տեղի ունենալու ժամանակ դրանք ձևակերպվում են որպես համայնքի պարտքային պարտավորություն:

Հոդված 6. Պայմանական պարտավորությունների կազմը

1. Պայմանական պարտավորությունները ներառում են.

1) բյուջետային երաշխիքները.

~~2) հանրային հատվածի ֆինանսական և ոչ ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից թողարկված մուրհակները.~~

~~3) կառավարության կողմից թողարկված մուրհակները կամ այլ վճարային պարտավորությունները.~~

24) պետություն-մասնավոր գործընկերության շրջանակներում մասնավոր հատվածի հանդեպ ստանձնած պայմանական պարտավորությունները:

Հոդված 7. Պետական պարտքի ներգրավման նպատակները

1. Պետական պարտքի ներգրավման նպատակներն են՝

1) պետական բյուջեի դեֆիցիտի ֆինանսավորումը և ընթացիկ իրացվելիության ապահովումը կամ համայնքների բյուջեների ֆոնդային մասի դեֆիցիտի ֆինանսավորումը.

2) պետական ներքին պարտքի շուկայի պահպանումը և զարգացումը.

3) պետական պարտքի վերաֆինանսավորումը.

4) պետական բյուջեից վարկավորումը.

5) կայունացման հաշվի միջոցների համալրումը:

Գ Լ ՈՒ Խ 3

ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄԸ

Հոդված 8. Պետական պարտքի կառավարման նպատակները

~~1. Պետական պարտքի կառավարումը գործընթաց է, որն իրականացվում է փոխառու միջոցների ներգրավման, վերաձևակերպման, մարման և սպասարկման ծրագրերի մշակման և իրականացման միջոցով՝ սույն հոդվածով սահմանված նպատակների շրջանակներում:~~

12. Պետական պարտքի կառավարման հիմնական նպատակն է միջնաժամկետ և երկարաժամկետ հատվածում ապահովել կառավարության և համայնքների ֆինանսական կարիքների բավարարման մշտական հնարավորությունը և վճարային պարտավորությունների կատարումը՝ հնարավոր նվազագույն ծախսերով և պարտքի կառուցվածքի ռիսկերի խելամիտ մակարդակի պայմաններում:

23. Պետական պարտքի կառավարման նպատակներ են՝

1) կառավարության և համայնքների պարտքի օպտիմալ կառուցվածքի ձևավորումը՝ հաշվի առնելով պոտենցիալ ռիսկերը.

2) պետական պարտքի կառավարման և դրամավարկային քաղաքականությունների համակարգումը, այդ թվում՝ դրա շրջանակներում վճարային հաշվեկշռի աջակցությունը և պահուստների համալրումը:

~~4. Պետական պարտքի կառավարման նպատակների իրագործումն ապահովելու համար լիազոր մարմինը և տեղական ինքնակառավարման մարմինները կիրառում են ֆինանսական շուկաներում ընդունված պարտքի կառավարման գործիքներ, այդ թվում՝ պարտքի վերաձևակերպում, վերակառուցում, հետգնում, փոխանակում, սվոփ և այլն:~~

Հոդված 9. Պետական պարտքի կառավարման գործիքները

~~1. Պետական պարտքի կառավարման նպատակների իրագործումն ապահովելու համար լիազոր մարմինը և տեղական ինքնակառավարման մարմինները կիրառում են ֆինանսական շուկաներում ընդունված պարտքի կառավարման գործիքներ, այդ թվում՝ պարտքի վերաձևակերպում, վերակառուցում, հետգնում, փոխանակում, սվոփ և այլն:~~

Հոդված 109. Պետական պարտքի կառավարման սկզբունքները

1. Պետական պարտքի կառավարումն իրականացվում է հետևյալ սկզբունքների հիման վրա.

1) թափանցիկություն՝ պետական պարտքի կառավարման նպատակադրումների և քաղաքականությունների հստակ սահմանում և բացահայտում.

2) հաշվետվողականություն՝ պետական պարտքի կառավարման վերաբերյալ հաշվետվողականություն օրենսդիր մարմնի և հանրության առջև.

3) կանխատեսելիություն՝ պարտավորությունների կառավարման գործառնությունների (այդ թվում՝ փոխառու միջոցների ներգրավման և սպասարկման) թափանցիկություն և կանխատեսելիություն.

4) հրապարակայնություն՝ պետական պարտքի և պարտավորությունների կառավարման գործառնությունների վերաբերյալ տեղեկությունների ժամանակին, պատշաճ կերպով և ամբողջ ծավալով բացահայտում և դրանց հանրային հասանելիություն:

Հոդված 110. Պետական պարտքը կառավարող մարմինները

1. Կառավարության պարտքային պարտավորության ստանձնումն ու կառավարումն իրականացնում է լիազոր մարմինը, համայնքների պարտքային պարտավորության ստանձնումն ու կառավարումը՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինները:

2. Տեղական ինքնակառավարման մարմինները պարտքային պարտավորություն ստանձնում են լիազոր մարմնի համաձայնությամբ: Տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից պարտքային պարտավորություն ստանձնելու համաձայնության տրամադրման կարգը սահմանում է լիազոր մարմինը:

3. Լիազոր մարմինն իրականացնում է կառավարության պարտքի գրանցում, հաշվառում և պատասխանատու է այդ հաշվառման հավաստիության համար: Կառավարության պարտքի գրանցման և հաշվառման կարգը սահմանում է լիազոր մարմինը:

4. Տեղական ինքնակառավարման մարմինները⁴, ~~իրենց~~ համայնքի ավագանու կողմից սահմանված կարգով, իրականացնում են համայնքների պարտքի գրանցում, հաշվառում և պատասխանատու են այդ հաշվառման հավաստիության համար:

Հոդված 121. Պետական պարտքի կառավարման աուդիտը

1. Պետական պարտքի կառավարման արտաքին աուդիտն իրականացվում է «Հաշվեքննիչ պալատի մասին» օրենքով սահմանված կարգով:

2. Պետական պարտքի կառավարման ներքին աուդիտն իրականացվում է «Ներքին աուդիտի մասին» օրենքով սահմանված կարգով:

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԻՋՆԱԺԱՄԿԵՏ

ՈԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՓՈԽԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

Հոդված 132. Կառավարության պարտքի կառավարման միջնաժամկետ ռազմավարությունը

1. Կառավարության պարտքի կառավարման միջնաժամկետ ռազմավարությունը ծրագիր է, որը կառավարությունն իրականացնում է միջնաժամկետ հատվածում՝ կառավարության պարտքի ցանկալի կառուցվածքին հասնելու նպատակով: Այն մշակվում և վերանայվում է յուրաքանչյուր տարի՝ առաջիկա երեք տարիների համար:

2. Կառավարության պարտքի կառավարման միջնաժամկետ ռազմավարությունը ներառվում է պետական միջնաժամկետ ծախսերի ծրագրի կազմում և հաստատվում է կառավարության կողմից:

3. Կառավարության պարտքի կառավարման միջնաժամկետ ռազմավարությունը ներառում է կառավարության պարտքի ուղենշային ցուցանիշները, նպատակադրումներն ու իրականացվելիք միջոցառումները, պարտքի կառուցվածքի և հնարավոր ռիսկերի գնահատականը:

4. Կառավարության պարտքի կառավարման միջնաժամկետ ռազմավարությունը հրապարակվում է լիազոր մարմնի պաշտոնական կայքէջում:

Հոդված 143. Փոխառությունների տարեկան ծրագիրը

1. Յուրաքանչյուր տարվա պետական բյուջեի մասին օրենքի ընդունումից հետո 20-օրյա ժամկետում լիազոր մարմինը մշակում և իր պաշտոնական կայքէջում հրապարակում է փոխառությունների տարեկան ծրագիրը, որով ներկայացվում է փոխառու միջոցների հաշվին տվյալ տարվա պետական բյուջեի պակասուրդի ֆինանսավորման ծավալներն ու կառուցվածքը, գործիքակազմը, պետական գանձապետական պարտատոմսերի տեղաբաշխման աճուրդների օրացույցը, կառավարության պարտքի սպասարկումը և պարտքը բնութագրող այլ ցուցանիշներ:

Գ Լ ՈՒ Խ 5

ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ԵՎ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀԱՏՎԱԾԻ ՊԱՐՏՔԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 154. Պետական պարտքի հրապարակայնությունը

1. Պետական պարտքը հրապարակվում է Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթով: Այն կարող է հրապարակվել նաև այլ արժույթներով:

~~2. Կառավարության կողմից Ազգային ժողով ներկայացվող յուրաքանչյուր տարվա պետական բյուջեի կատարման մասին տարեկան հաշվետվության կազմում ներկայացվում է հաշվետվություն կառավարության պարտքի կառավարման վերաբերյալ, որը տեղեկություններ է պարունակում կառավարության պարտքի կառավարման միջնաժամկետ ռազմավարությամբ ամրագրված ուղենշային ցուցանիշների և փոխառությունների տարեկան ծրագրի կատարողականի վերաբերյալ:~~

23. Լիազոր մարմինը պատրաստում և մինչև հաջորդ տարվա մայիսի 1-ը իր պաշտոնական կայքէջում հրապարակում է տվյալ տարվա պետական պարտքի մասին տարեկան հաշվետվություն, որը պարունակում է տեղեկություններ պետական պարտքի ծավալի, կառուցվածքի, տարվա ընթացքում կատարված գործառնությունների վերաբերյալ, ինչպես նաև կառավարության պարտքի կառուցվածքի ռիսկերի և կառավարության պարտքի կառավարման միջնաժամկետ ռազմավարությամբ ամրագրված ուղենշային ցուցանիշների կատարման վերլուծություններ:

34. Յուրաքանչյուր ամսվա ավարտից հետո, լիազոր մարմնի և տարածքային կառավարման բնագավառի լիազոր մարմնի համատեղ հրամանով սահմանված կարգով, տեղական ինքնակառավարման մարմինները տարածքային կառավարման բնագավառի լիազոր մարմին են ներկայացնում համայնքների պարտքի վերաբերյալ տեղեկատվություն, իսկ վերջինս ամփոփում է այդ տեղեկատվությունը և ներկայացնում լիազոր մարմին:

45. Լիազոր մարմինը յուրաքանչյուր ամսվա ավարտից հետո 15-օրյա ժամկետում պատրաստում և իր պաշտոնական կայքէջում հրապարակում է կառավարության պարտքի ամսական վիճակագրական տեղեկագիր, որը պարունակում է տեղեկություններ կառավարության պարտքի ծավալի, կառուցվածքի, ինչպես նաև կառավարության պարտքի կառուցվածքի ռիսկերի և այլ ցուցանիշների վերաբերյալ:

56. Լիազոր մարմինը յուրաքանչյուր ամսվա ավարտից հետո 40-օրյա ժամկետում պատրաստում և իր պաշտոնական կայքէջում հրապարակում է պետական պարտքի ամսական վիճակագրական տեղեկագիր, որը պարունակում է տեղեկություններ պետական պարտքի

ծավալի, կառուցվածքի, ինչպես նաև կառավարության պարտքի կառուցվածքի ռիսկերի և այլ ցուցանիշների վերաբերյալ:

Գ Լ ՈՒ Խ 6

~~ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀԱՏՎԱԾԻ ՊԱՐՏՔԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆԸ~~

Հոդված 165. Հանրային հատվածի պարտքի հրապարակայնությունը

1. Հանրային հատվածի ֆինանսական և ոչ ֆինանսական կազմակերպությունները լիազոր մարմին են ներկայացնում իրենց պարտքային պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկություններ, որոնց տրամադրման կարգը սահմանում է լիազոր մարմինը:

2. Լիազոր մարմինն, իր կողմից սահմանված կարգով, իր պաշտոնական կայքէջում հրապարակում է հանրային հատվածի պարտքի վերաբերյալ տեղեկագիր, որը պարունակում է տեղեկություններ առնվազն հանրային հատվածի պարտքի ծավալի և կառուցվածքի վերաբերյալ:

Գ Լ ՈՒ Խ 67

~~ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ, ՆՈՒ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄԸ ԵՎ ՄԱՐՈՒՄԸ~~

Հոդված 176. Պետական պարտքի աղբյուրները

1. Պետական պարտքի աղբյուրներն են՝

1) ռեզիդենտների և ոչ ռեզիդենտների կողմից ձեռք բերված պետական գանձապետական և արտարժույթային պարտատոմսերի և տեղաբաշխումից ստացված դրամական միջոցները.

2) ռեզիդենտների կողմից ձեռք բերված համայնքային պարտատոմսերի և տեղաբաշխումից ստացված դրամական միջոցները.

3) ռեզիդենտների և ոչ ռեզիդենտների կողմից կառավարությանը տրամադրված փոխառությունները և վարկերը.

4) ռեզիդենտների կողմից տեղական ինքնակառավարման մարմիններին տրամադրված փոխառությունները և վարկերը.

5) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պարտքի փոխանցման գործարքի հետևանքով ռեզիդենտների և ոչ ռեզիդենտների հանդեպ որպես պետական պարտք վերաձևակերպված երրորդ անձանց պարտավորությունները.

6) ռեզիդենտների և ոչ ռեզիդենտների հանդեպ պետական պարտքի վերաձևակերպման պայմանագրերը.

7) ռեզիդենտների և ոչ ռեզիդենտների նկատմամբ պայմանական պարտավորությունները պետական պարտք ձևակերպելու գործարքները:

Հոդված 187. Կառավարության պարտքի սպասարկումը

1. Կառավարության պարտքի սպասարկման ենթակա գումարները վճարվում են ամբողջությամբ և ժամանակին: Եթե տվյալ տարվա պետական բյուջեով նախատեսված միջոցները չեն բավարարում կառավարության պարտքի սպասարկման համար, ապա կառավարության պարտքի սպասարկման ենթակա վճարումները կատարվում են ամբողջ ծավալով՝ «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» օրենքով սահմանված կարգով ավելացնելով պարտքի սպասարկման համար նախատեսված միջոցները տվյալ տարվա պետական բյուջեի եկամուտների, ծախսերի կամ դեֆիցիտի փոփոխության միջոցով:

Հոդված 198. Պետական պարտքի մարումը

1. Պետական պարտքը համարվում է մարված, եթե կատարվել են համապատասխան պայմանագրերով նախատեսված բոլոր վճարումները, կամ վճարման պարտավորությունը դադարել է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով, ինչպես նաև պայմանագրով նախատեսված պարտավորության դադարման այլ հիմքերով:

2. Լիազոր մարմինը և տեղական ինքնակառավարման մարմիններն իրավասու են վաղաժամկետ կատարելու իրենց պարտքային պարտավորությունները, եթե համապատասխան պայմանագրով դա արգելված չէ:

Գ Լ ՈՒ Խ 7

ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՆԵՐԳՐԱՎՈՒՄԸ

Հոդված 2019. Կառավարությանը տրվող փոխառու միջոցները

1. Հայաստանի Հանրապետության անունից ռեզիդենտների հետ փոխառության կամ վարկային պայմանագիր կնքելու իրավասություն ունի միայն լիազոր մարմինը:

2. Ռեզիդենտներից փոխառություններ և վարկեր կարող են ներգրավվել պետական գանձապետական պարտատոմսերի՝ փոխառության կամ վարկային պայմանագրի ստորագրման օրվան նախորդող 5-րդ օրվա եկամտաբերության կորի նույն ժամկետայնության պարտատոմսերի եկամտաբերությունից ոչ բարձր տոկոսադրույքով:

3. Վարկային միջազգային պայմանագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո լիազոր մարմինն իրավասու է, պայմանագրով նախատեսված դեպքերում և կարգով, պարտքի կառուցվածքի ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կատարել վարկի պայմաններով նախատեսված ֆիքսված և լողացող տոկոսադրույքների փոփոխություն, վարկի արժույթի փոփոխություն և վարկային միջազգային պայմանագրով կամ վարկի տրամադրման ընդհանուր ֆինանսական պայմանների վերաբերյալ այլ փաստաթղթով ամրագրված այլ փոփոխություն:

Հոդված 2120. Պետական գանձապետական և արտարժույթային պարտատոմսերի թողարկումը

1. Հայաստանի Հանրապետության անունից պետական գանձապետական և արտարժույթային պարտատոմսեր թողարկելու բացառիկ իրավունքը պատկանում է լիազոր մարմնին:

2. Շրջանառության մեջ գտնվող պետական գանձապետական պարտատոմսերի և համայնքային պարտատոմսերի թողարկման պայմաններում փոփոխություններն արգելվում են:

3. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում պետական գանձապետական և արտարժույթային պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության, պարտավորությունների կառավարման գործառնությունների և մարման կարգերը հաստատում է ~~Հայաստանի Հանրապետության~~ կառավարությունը:

4. Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս արտարժույթային պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության, պարտավորությունների կառավարման գործառնությունների և մարման գործընթացներին առնչվող փաստաթղթերը ստորագրում է լիազոր մարմնի ղեկավարը:

Հոդված 22¹. Պետական գանձապետական պարտատոմսերի առաջնային շուկայի մասնակիցների ընտրությունը

1. Լիազոր մարմինը սահմանում է պետական գանձապետական պարտատոմսերի առաջնային շուկայի մասնակիցների վարքագծի գնահատման և ընտրության կարգը և դրան համապատասխան ընտրում է առաջնային շուկայի մասնակիցներին: Լիազոր մարմինն իր պաշտոնական կայքէջում հրապարակում է պետական գանձապետական պարտատոմսերի առաջնային շուկայի մասնակիցների վարքագծի գնահատման և ընտրության չափանիշները և արդյունքները:

2. Կենտրոնական բանկը լիազոր մարմնի հետ համաձայնեցված կարգով լիազոր մարմնին տրամադրում է պետական գանձապետական պարտատոմսերի շուկայի մասնակիցների կողմից օրենքների և այլ իրավական ակտերի հիման վրա Կենտրոնական բանկին տրամադրված պետական գանձապետական պարտատոմսերի առաջնային շուկայի մասնակիցների ընտրության չափանիշների հաշվարկման համար անհրաժեշտ տեղեկատվություն: Լիազոր մարմնին տրամադրվող տեղեկատվությունը չի կարող պարունակել բանկային գաղտնիք:»:

ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՄԱՍ ԵՎ ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 2. Եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը, բացառությամբ սույն օրենքի 10¹¹-րդ հոդվածի, 14¹⁵-րդ հոդվածի 23-րդ, 34-րդ և 56-րդ մասերի, 15¹⁶-րդ հոդվածի և 21²⁰-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, որոնք ուժի մեջ են մտնում սույն օրենքից բխող ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերն ընդունվելուց ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ տասնօրյա ժամկետում:

2. Սույն օրենքից բխող ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերն ընդունվում են սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում:

3. Սույն օրենքով սահմանված դրույթները չեն տարածվում մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը ծագած և չդադարած պարտքային պարտավորությունների վրա, բացառությամբ սույն օրենքի 20¹⁹-րդ հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված դեպքերի: Մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը ծագած և չդադարած պարտքային պարտավորությունների հետ կապված

հարաբերությունները կարգավորվում են այդ գործարքների կնքման պահին գործող իրավական ակտերով:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑՄԱՄԲ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ

«ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ,

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ԵՎ «ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ՓԱԹԵԹԻ
([Կ-1141-26.08.2025-ՖՎ-011/1](#)) ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԻ

№	Առաջարկության (փոփոխության, լրացման) հեղինակը	Հոդվածը, կետը, որին վերաբերում է առաջարկությու նը	Առաջարկություն (փոփոխություն, լրացում)	Առաջարկության վերաբերյալ հեղինակի (հիմնական զեկուցողի) եզրակացությունը	Առաջարկություն ներն ընդունելու կամ մերժելու վերաբերյալ հանձնաժողովի որոշումը
«ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ					
1.	Կառավարություն	Նախագիծ	Օրենքի ամբողջ տեքստում առաջարկում ենք «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության (այսուհետ՝ կառավարություն)» և «Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը» ձևակերպումները՝ իրենց հոլովաձևերով փոխարինել «կառավարություն» բառով՝ համապատասխան հոլովաձևերով՝ հիմք ընդունելով Սահմանադրությամբ սահմանված հասկացությունը, ինչպես նաև «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 1-ին մասի դրույթները:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
2.	Կառավարություն	2-րդ, 4-7-րդ գլուխներ	2-րդ, 4-7-րդ գլուխների վերնագրերն առաջարկում ենք համապատասխանեցնել բովանդակությունը՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 10-րդ մասով սահմանված դրույթը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է

3.	Կառավարություն	2-րդ հոդված	Պետական պարտքի կառավարման հասկացությունը՝ որը սահմանված է նախագծի 8-րդ հոդվածի 1-ում, առաջարկում ենք տեղափոխել և սահմանել նախագծի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասում՝ նպատակ ունենալով ապահովել օրենքով սահմանված հասկացությունների ամբողջականությունը, ինչպես նաև հիմք ընդունելով Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 8-րդ մասով սահմանված դրույթը: Հիմք ընդունելով վերոգրյալը՝ 2-րդ հոդվածը լրացվել է նոր 8-րդ մասով բովանդակությամբ՝ «8) պետական պարտքի կառավարում՝ գործընթաց, որն իրականացվում է փոխառու միջոցների ներգրավման, վերաձևակերպման, մարման և սպասարկման ծրագրերի մշակման և իրականացման միջոցով՝ սույն օրենքի 8-րդ հոդվածով սահմանված նպատակների շրջանակներում.» Ըստ այդմ մասերի համարակալումը վերանայվել է.	Ընդունվել է	Ընդունվել է
4.	Կառավարություն	6-րդ հոդված	Հիմք ընդունելով ԱԺ ֆինանսավարկային և բյուջետային հարցերի մշտական հանձնաժողովում շահագրգիռ կողմերի մասնակցությամբ քննարկման արդյունքներով ձեռք բերված պայմանավորվածությունները՝ 6-րդ հոդվածում առաջարկում ենք պայմանական պարտավորությունների կազմից հանել մուրհակներին առնչվող դրույթները և այս մասով գործող կարգավորումները թողնել անփոփոխ՝	Ընդունվել է	Ընդունվել է

			մուրհակով հավաստվող պարտավորությունների բնույթն առավել խորքային ուսումնասիրելու նկատառումով: Նշված պարտավորությունների մասով պատշաճ հաշվետվողականությունն ապահովելու նպատակով համապատասխան օրենսդրական փոփոխությամբ Կենտրոնական բանկին տրամադրված մուրհակները կարտացույցվեն միջնաժամկետ ծախսերի ծրագրում: Հաշվի առնելով վերոգրյալը 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի 2-րդ և 3-րդ մասերը առաջարկում ենք հանել:		
5.	Կառավարություն	1. 8-րդ հոդված 2. 8-րդ հոդվածից հետո լրացվող նոր 9-րդ հոդված	1. Նախագծի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված հասկացությունն առաջարկում ենք սահմանել նախագծի 2-րդ հոդվածում՝ լրացնելով այն որպես նոր 8-րդ մաս, 2. 8-րդ հոդվածի 4-րդ մասը առաջարկում ենք շարադրել նոր հոդվածով, ինչպես նաև հոդվածի վերնագիրը համապատասխանեցնել բովանդակությանը՝ հիմք ընդունելով Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 8-րդ մասով սահմանված դրույթները ըստ որի՝ հոդվածների վերնագրերը պետք է համապատասխանեն հոդվածների բովանդակությանը: Հաշվի առնելով վերը նշվածը նախագծի 8-րդ հոդվածի 4-րդ մասը շարադրվել է որպես նոր 9-րդ հոդված:	Ընդունվել է Ընդունվել է	Ընդունվել է Ընդունվել է

			Ըստ այդմ հոդվածների համարակալումը վերանայվել է		
6.	Կառավարություն	10-րդ (Լրամշակված 11-րդ) հոդվածի 4-րդ մաս	Իրավական որոշակիության սկզբունքն ապահովելու նպատակով առաջարկում ենք հստակեցնել 10-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված լիազորող նորմը՝ հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի դրույթները: Վերոգրյալը հաշվի առնելով 10-րդ (Լրամշակված 11-րդ) հոդվածի 4-րդ մասում «մարմիններն իրենց կողմից սահմանված» բառերի փոխարեն առաջարկում ենք լրացնել «մարմինները համայնքի ավագանու սահմանած» բառերը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
7.	Կառավարություն	1. 5-ՐԴ ԳԼՈՒՒՑ 2. 14-րդ (Լրամշակված 15-րդ) հոդվածի 2-րդ մաս	1. 5-րդ գլխի վերնագիրը խմբագրել հաշվի առնելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 8-րդ մասը. «ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆԸ» բառերի փոխարեն լրացնել «ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ԵՎ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀԱՏՎԱԾԻ ՊԱՐՏՔԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆԸ» բառերը: 2. Կարգավորումների ամբողջականությունն ապահովելու նպատակով առաջարկում ենք կառավարության պարտքի կառավարման վերաբերյալ հաշվետվության պահանջի մասին դրույթը հանել և այն սահմանել նախագծերի փաթեթի «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի	Ընդունվել է Ընդունվել է	Ընդունվել է Ընդունվել է

			մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին օրենքի նախագծի 6-րդ հոդվածում՝ որպես բյուջեի կատարման մասին տարեկան հաշվետվության կազմում ներառվող տեղեկությունների բաղկացուցիչ: Հոդվածի մասերի համարակալումը վերանայվել է:		
8.	Կառավարություն	6-ՐԴ ԳԼՈՒԽ	Առաջարկում ենք «ԳԼՈՒԽ 6» և «ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀԱՏՎԱԾԻ ՊԱՐՏՔԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆԸ» բառերը հանել՝ հիմք ընդունելով 5-րդ գլխի վերնագրում կատարված լրացումը: Օրենքի նախագծի գլուխների համարակալումը վերանայվել է	Ընդունվել է	Ընդունվել է
9.	Կառավարություն	1. 7-րդ (Լրամշակված 6-րդ) գլուխ 2. 16-րդ (Լրամշակված 17-րդ) հոդվածի 1-ին մասի 1-ին և 2-րդ կետեր	1. 7-րդ (Լրամշակված 6-րդ) գլխի վերնագիրը համապատասխանեցնել հոդվածների բովանդակությանը՝ «ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐՆ ՈՒ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄԸ» բառերի փոխարեն լրացնել «ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ, ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄԸ ԵՎ ՄԱՐՈՒՄԸ» բառերը: 2. Առաջարկում ենք «պարտատոմսերը» բառերը փոխարինել «պարտատոմսերի տեղաբաշխումից ստացված դրամական միջոցները» բառերով՝ հաշվի առնելով, որ մեթոդաբանական առումով պետական պարտքի ձևավորման լիարժեք աղբյուր հանդիսանում են ոչ թե ինքին պարտատոմսերը, այլ դրանց տեղաբաշխումից ստացված դրամական միջոցները:	Ընդունվել է Ընդունվել է	Ընդունվել է Ընդունվել է

10.	Կառավարություն	19-րդ (Լրամշակված 20-րդ) հոդվածից	19-րդ (Լրամշակված 20-րդ) հոդվածից առաջարկում ենք վերնագրել որպես նոր 7-րդ գլուխ հետևյալ վերնագրով՝ հաշվի առնելով հոդվածների բովանդակությունը՝ «Գ Լ ՈՒ Խ 7 ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՆԵՐԳՐԱՎՈՒՄԸ»	Ընդունվել է	Ընդունվել է
11.	Կառավարություն	Եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ	1. Նախագծում «ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՄԱՍ ԵՎ ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ» բառերը առաջարկում ենք հանել՝ իրավաբանական տեխնիկայի կանոնների պահպանման նպատակով: 2. Իրավական հստակության ապահովման նպատակով առաջարկում ենք Նախագծի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասում «ընդունվելուց հետո» բառերը փոխարինել «ուժի մեջ մտնելուց հետո» բառերով, ինչպես նաև առաջարկում ենք ճշգրտել բացառություն հանդիսացող հոդվածները՝ նոր համարակալումներին համապատասխան:	Ընդունվել է Ընդունվել է	Ընդունվել է Ընդունվել է
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ					
1.	Կառավարություն	2-րդ հոդվածի 1-ին մասով նոր խմբագրությամբ շարադրվող 11-րդ հոդվածի 12-րդ մաս	Նախագծի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասով նոր խմբագրությամբ շարադրվող 11-րդ հոդվածի 12-րդ մասում առաջարկում ենք «երաշխիքների պորտֆել» բառերը փոխարինել «երաշխիքների կառուցվածքը» բառերով՝ հասկացության մեկնաբանման անորոշություններից խուսափելու նպատակով:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
2.	Կառավարություն	3-րդ, 4-րդ հոդվածներ	Հոդվածներում կատարվել են խմբագրական շտկումներ՝ 2-րդ հոդվածի «բ կետը լրացնել որպես «2-րդ», իսկ 3-րդ հոդվածի՝ «գ» և «դ» կետերը որպես «3-րդ» և «4-րդ» կետեր:	Ընդունվել է	Ընդունվել է

3.	Կառավարություն	5-րդ հոդվածով շարադրվող 8.5- րդ մաս	1. 5-րդ հոդվածով շարադրվող 21-րդ հոդվածի 8.5-րդ մասի «գ» և «դ» կետերում «Ազգային ժողովի կողմից հաստատված» բառերը առաջարկում ենք փոխարինել «տվյալ տարվա» բառերով՝ հաշվի առնելով, որ պետական բյուջեի մասին օրենքը (այնպես՝ ինչպես մյուս բոլոր օրենքները) Ազգային ժողովը ոչ թե «հաստատում է», այլ ընդունում է: Բացի այդ, պետական բյուջեի մասին օրենքի ընդունման կամ հաստատման հանգամանքի շեշտումը տվյալ պարագայում որևէ իրավական ծանրաբեռնվածություն չունի (այն դեպքում, երբ շատ կարևոր է հստակ նշել, թե պետական բյուջեի ո՞ր օրենքի մասին է գնում խոսքը): 2. 5-րդ հոդվածով շարադրվող 8. 5-րդ մասում առկա չհամարակալված պարբերությունները առաջարկում ենք համարակալել որպես «8.6» և «8.7»-րդ մասերի: Նկատի ունենալով որ նշված չհամարակալված պարբերությունները բովանդակային առումով առանձին կարգավորումներ են, ինչպես նաև հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 7-րդ մասը՝ առաջարկում ենք դրանք լրացնել նոր մասերի տեսքով, 3. 5-րդ հոդվածով շարադրվող 8. 5-րդ մասի վերջին պարբերությունում «Սույն մասի» բառերը փոխարինելով «Սույն հոդվածի 8.5-րդ մասի 3-րդ և 4-րդ կետերով» բառերով՝ հաշվի առնելով, որ առանց նշված փոփոխության իրականացման տվյալ պարբերությամբ առաջարկվող կարգավորումը կտարածվի նաև բյուջետային երաշխիքներին վերաբերող՝ ներկայումս գործող ֆիսկալ կանոններին, որը գտնում ենք ոչ նպատակահարմար:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
				Ընդունվել է	Ընդունվել է
				Ընդունվել է	Ընդունվել է

4.	Կառավարություն	6-րդ հոդված	1. 6-րդ հոդվածում առաջարկում ենք ավելացնել դրույթ՝ հստակեցնելով բյուջեի կատարման մասին տարեկան հաշվետվության կազմում ներկայացվող՝ կառավարության պարտքի վերաբերյալ տեղեկությունների բովանդակությունը՝ հաշվի առնելով «Պետական պարտքի մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 15-րդ (լրամշակված 14-րդ) հոդվածի 2-րդ մասում կատարված փոփոխությունը: Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ 6-րդ հոդվածը լրացվել է նոր 1-ին մասով՝ հետևյալ բովանդակությամբ «1) «դ» կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «դ) տեղեկություններ կառավարության պարտքի կառավարման միջնաժամկետ ռազմավարությամբ ամրագրված ուղենշային ցուցանիշների և փոխառությունների տարեկան ծրագրի կատարողականի վերաբերյալ.»: 2. առաջարկում ենք հստակեցնել, թե որ կետից հետո է նախատեսվում լրացնել նոր «դ3», «դ4» եւ «դ5» կետերը՝ պաշտոնական ինկորպորացման ժամանակ խնդիրներից խուսափելու նպատակով: Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ «1-ին» լրամշակված 2-րդ մասում «լրացնել» բառից առաջ լրացնել «դ2» կետից հետո» բառերը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
«ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ					

1.	Կառավարություն	2-րդ հոդված	Առաջարկում ենք «3.1-րդ» գրեթե ամբողջությամբ փոխարինել «3.1-ին» գրեթե ամբողջությամբ պահպանելով դասական թվականների կանոնը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
----	----------------	--------------------	--	-------------	-------------